

„Medvědí služba“ dětem - Poláci ruší domácí úkoly. Berme to jako odstrašující příklad!

- CZ24 News | 31. ledna 2024

POLSKO: Nová polská ministryně školství v Tuskově vládě Barbara Nowacká prohlásila, že „od dubna budou na [polských] základních školách zakázány domácí úkoly“. Nowacká navíc očekává, že „pozitivní krok tímto směrem povede za pár let ke stejnému rozhodnutí i polské střední školy“.

Polsko v tomto levicovém vzdělávacím radikalismu vůbec není samo. Povinnost zadávat a vypracovávat domácí úkoly již byla například zrušena ve Velké Británii a také v České republice se vloni objevila petice za zrušení domácích úkolů. Zdejší ministerstvo školství sice vágně domácí úkoly v odpovědi petentům „bránilo“, doporučilo však, že „není vhodné domácí úkoly známkovat a že „zcela nepřijatelné je hodnotit (například známkou 5) nevypracované domácí úkoly“. Domácí úkoly mají být „dobrovolné“ a „jejich hodnocení má být konkretizováno ve školním řádu“.

Budiž poctivě řečeno, že (ne)zrušení domácích úkolů není mezi pedagogickou obcí v Čechách problémem jednosměrným. Dle snadno dostupných reakcí učitelů je zjevné, že celá řada se zrušení domácích úkolů obává. Proti nim stojí „učitelé – pokrokáři“ opakující stále stejnou mantru o „nepřetěžování“ žáků a studentů, o „sociální nespravedlnosti domácích úkolů“, či dokonce o „nepřijatelnost stresování“ mladých lidí domácími úkoly. Ministerstvo školství debatu nijak nezklidňuje, ale setrvává na alibistickém řešení „je to na ředitelích škol“.

Zkusím několik argumentů zobecnit, neboť „domácí úkoly ano/ne“ je méně debatou o úkolech samotných, ale především ohromnou debatou o tom, jakou kvalitu vzdělání v této zemi chceme mít.

Začněme poznámkou, zda je vůbec správné, aby povinnost či dobrovolnost zadávání domácích úkolů byla na ředitelích škol samotných. Systém, ve kterém si každá škola dělá, co chce, kvalitu i kompaktnost vzdělání (především základního) ničí. Je to fakticky útěk před odpovědností a přehození problému ministerskými úředníky na učitele samotné. Extrémní a mimo realitu jsou i názory, že o povinnosti domácích úkolů se mají učitelé „radit“ s žáky či dokonce si žáci mají v tomto ohledu rozhodovat sami. Jde o mimořádně nebezpečný trend, který u mladých lidí ničí pocity jakékoliv povinnosti a odpovědnosti – tak důležité pro zbytek jejich života, současně posiluje jejich pocity „nároku“ na bezstarostnost a pohodlí.

Ti, kteří obhajují zákaz domácích úkolů, obvykle argumentují i tím, že učitelé jsou přetížení a kontrola domácích úkolů jejich přetížení zvyšuje. Že jsou mnozí učitelé přetížení, je asi pravdou. Ale příčinou nebudou domácí úkoly jejich žáků (což je součástí povinnosti práce učitele), ale zcela nesmyslné přetěžování plněním zbytečných a nesmyslných byrokratických nároků. Podle Výroční zprávy české školní inspekce až 82 % pedagogické veřejnosti si stěžuje na „nadměrnou byrokracii“.

Pokud se i přesto najdou ti, kteří budou tvrdit, že zrušením domácích úkolů se má ulehčit pedagogům, pak nechtěje řečeno jasně – učitel má povinnost s úkoly (a nejen domácími) před své žáky přicházet a současně skrze uložené úkoly je jeho povinností vést žáky k řešení. Škola má být namáhavá, neboť význam námahy je pro vývoj mladého člověka zásadní. Jenom tudy se může žák rozvíjet. Splnění či nesplnění zadání domácího úkolu je, konec konců, i nezbytným a cenným zrcadlem, jak úspěšně a dostatečně kvalitně byla látka ve škole probrána.

Jsem zcela neoblomně na straně těch, kteří jsou proti rušení domácích úkolů. Tvrdím, že

z rozhodnutí polské ministryně školství bychom si v Čechách brát příklad neměli. Berme jej jako podnět k přemýšlení, jaké školství v naší zemi chceme a berme jej i jako varování před dalším ústupem od výkonově zaměřeného školství. Trend snižování úrovně kvality vzdělání je více než varovný.

AUTOR: Ivo Strejček

[ZDROJ](#)